

— |

| —

NOUL COD CIVIL

ADNOTAT

VOLUMUL I (ART. 1-1.163)

*Ediție îngrijită și adnotată
de*

Judecător Viorel TERZEA

Universul Juridic

București

– 2011 –

| —

— |

Editat de S.C. Universul Juridic S.R.L.

Copyright © 2011, S.C. Universul Juridic S.R.L.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin S.C. Universul Juridic S.R.L. Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al S.C. Universul Juridic S.R.L.

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI COMERCIALIZAT
DECÂT ÎNSOȚIT DE SEMNĂTURA ȘI ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE
PE INTERIORUL ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

REDAȚIE: tel./fax: 021.314.93.13
tel.: 0732.320.665
e-mail: redactie@universuljuridic.ro

DEPARTAMENTUL telefon: 021.314.93.15; 0733.673.555
DISTRIBUȚIE: tel./fax: 021.314.93.16
e-mail: distributie@universuljuridic.ro

www.universuljuridic.ro

**COMENZI ON-LINE,
CU REDUCERI DE PÂNĂ LA 15%**

ABREVIERI

<i>adde</i>	a se adăuga	ed.	ediție
alin.	alineat	Ed.	Editura
<i>apud.</i>	citat după	<i>eod. loc.</i>	<i>eodem loco</i> , „în același loc”
art.	articol	<i>et alii</i>	și alții (altele)
BCA	Buletinul Curților de Apel	ex.	(de) exemplu
B. Of.	Buletinul Oficial, Partea I	etc.	<i>etcaetera</i> („și celelalte”)
BJ	Buletinul Jurisprudenței	LPA	Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil
c.	contra		
Cas.	Casație		
C. aer.	Codul aerian	fr.	francez
C. civ.	Codul civil	g.	german
C. civ. elv.	Codul civil elvețian (francez)	H.G.	Hotărârea Guvernului României
(fr.) (it.) (Q)	(italian) (Québec) etc.	HCM	Hotărârea Consiliului de Miniștri
C. com.	Codul comercial	<i>ibidem</i>	în același loc
CD	Culegere de Decizii	<i>idem</i>	același autor
CEDO	Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Strasbourg)	<i>i.d.</i>	id est, „adică”
c.f.	cartea funciară	<i>infra</i>	mai jos
C. fam.	Codul familiei	ÎCCJ	Înalta Curte de Casație și Justiție
C. Jud.	Revista „Curierul Judiciar” – serie nouă	Jud.	Judecătoria
CJCE	Curtea de Justiție a Comunităților Europene (Luxembourg)	L.	Lege
CJUE	Curtea de Justiție a Uniunii Europene	<i>loc. cit.</i>	locul citat
C. mun.	Codul muncii	M. Of.	Monitorul Oficial al României, Partea I
Convenție	Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (Convenția europeană a drepturilor omului)	n.a.	nota autorului
C. pen.	Codul penal	n.n.	nota noastră (a autorului)
C. pr. civ.	Codul de procedură civilă	nr.	numărul
C. pr. fisc.	Codul de procedură fiscală	NCC	Noul Cod Civil
C. pr. pen.	Codul de procedură penală	O.G.	Ordonanța Guvernului
Cass. fr. (it.)	Curtea de Casație franceză (italiană)	O.U.G.	Ordonanța de urgență a Guvernului
<i>cf.</i>	a se compara cu	<i>op. cit.</i>	opera citată
col. civ.	colegiul civil	p.	pagina
C. Ap.	Curtea de Apel	pp.	paginile
CC	Curtea Constituțională	p.n.	paranteza noastră
CSJ	Curtea Supremă de Justiție (1990-2003)	par.	paragraful
dec.	decizia	<i>passim</i>	în diverse locuri
dec. civ. (pen.)	decizia civilă (penală) etc.	pt.	pentru
D.	Decret	pt.	punctul
D.L.	Decret-lege	Plen TS	Plenul Tribunalului Suprem
<i>Digesta</i>	<i>Corpus Juris Civilis</i>	PR	„Pandectele române” – Repertoriu de jurisprudență, doctrină și legislație – serie nouă
Dreptul	Revista „Dreptul”	RDC	„Revista de drept comercial” - serie nouă
		RRD	„Revista română de drept”
		RRDA	„Revista română de drept al afacerilor”
		RRDM	„Revista română de dreptul muncii”
		RRDP	„Revista română de drept privat”
		RA	Revista de Arbitraj

s. civ.	secția civilă	ș.a.	și alții (altele)
s. civ.	secția civilă și de proprietate	t.	tomul
propr. int.	intelectuală	T.	Tribunalul
s. com.	secția comercială	TCE	Tratatul Comunităților Europene
s. cont. adm.	secția contencios administrativ	T. jud.	Tribunalul județean
SCJ	Revista „Studii și cercetări juridice”	TMB	Tribunalul Municipiului București
Studia	Revista „STUDIA Universitatis Babeș-Bolyai” – Series Iurisprudentia	T. reg.	Tribunalul regional
sent. civ. (pen.)	sentință civilă (penală) etc.	TS	Tribunalul Suprem
s.n.	sublinierea noastră	urm.	următoarele
s. pen.	secția penală	V ^o	verbo (la cuvântul)
<i>supra</i>	mai sus	V.	a se vedea
		vs.	versus, „contra”
		vol.	volumul

TITLUL PRELIMINAR
Despre legea civilă

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

IZVOARELE DREPTULUI CIVIL

Art. 1. – (1) Sunt izvoare ale dreptului civil legea, uzanțele și principiile generale ale dreptului.

(2) În cazurile neprevăzute de lege se aplică uzanțele, iar în lipsa acestora, dispozițiile legale privitoare la situații asemănătoare, iar când nu există asemenea dispoziții, principiile generale ale dreptului.

(3) În materiile reglementate prin lege, uzanțele se aplică numai în măsura în care legea trimite în mod expres la acestea.

(4) Numai uzanțele conforme ordinii publice și bunelor moravuri sunt recunoscute ca izvoare de drept.

(5) Partea interesată trebuie să facă dovada existenței și a conținutului uzanțelor. Uzanțele publicate în culegeri elaborate de către entitățile sau organismele autorizate în domeniu se prezumă că există, până la proba contrară.

(6) În sensul prezentului cod, prin *uzanțe* se înțelege obiceiul (cutuma) și uzurile profesionale.

BIBLIOGRAFIE: Nicolae Brânzan, *Rolul normelor non-juridice în societate*, în Analele Universității „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, seria Științe Juridice nr. 1/2009, pp. 157-162, disponibil la http://www.utgjiu.ro/revista/jur/pdf/2009-01/12_BRANZAN_NICOLAE.pdf; Dan Chirică, *O privire asupra Noului Cod civil, Titlul preliminar*, în PR nr. 3/2011, pp. 113-139; Dan Chirică, *O privire asupra Noului Cod civil, Titlul preliminar (II)*, în PR nr. 4/2011, pp. 119-137; Dan Chirică, *O privire asupra Noului Cod civil – Titlul preliminar (III)*, în PR nr. 5/2011, pp. 125-181; Pavel Perju, *Considerații generale asupra Noului Cod civil (titlul preliminar, persoane, familie, bunuri)*, în Dreptul nr. 9/2009; Titu Ionașcu, *Noul Cod civil și soluțiile sale legislative*, în Analele Universității „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, seria Științe Juridice nr. 1/2009, pp. 93-100, disponibil la http://www.utgjiu.ro/revista/jur/pdf/2009-01/8_IONASCU_TITU.pdf

DOCTRINĂ

1. „**Cutuma** este în sistemul de drept o sursă subsidiară, în sensul că ea poate fi numai *praeter legem* sau *secundum legem*, neputând contrazice legea (*contra legem*), cu excepția cazului în care aceasta conține norme neimperative. Ea este deci subsidiară, pentru a fi mai exactă, legilor imperative [...]. În ceea ce privește proba cutumei, ea nu este necesară în cazul cutumelor generale, instanța fiind prezumată a le cunoaște. În cazul cutumelor particulare, proba incumbă celui ce a invocat cutuma. Pot fi utilizate orice mijloace de probă. Ceea ce este probat este dreptul obiectiv, de aceea nu trebuie să se facă aplicația normelor procesuale ce restrâng dreptul de a face probe”. [I. Dogaru, N. Popa, D. C. Dănișor, S. Cercel, *Bazele dreptului civil*, vol. I, *Teoria generală*, Ed. C.H. Beck, București, 2008, pp. 137-138]

OBIECTUL ȘI CONȚINUTUL CODULUI CIVIL

Art. 2. – (1) Dispozițiile prezentului cod reglementează raporturile patrimoniale și nepatrimoniale dintre persoane, ca subiecte de drept civil.

(2) Prezentul cod este alcătuit dintr-un ansamblu de reguli care constituie dreptul comun pentru toate domeniile la care se referă litera sau spiritul dispozițiilor sale.

JURISPRUDENȚĂ

DECIZII DE SPEȚĂ

Cerere de sesizare a Curții Constituționale cu privire la aspecte vizând aplicarea legii în timp. Respingerea cererii. Modalitatea în care o normă ulterioară poate abroga și înlătura de la aplicabilitate o normă anterioară care reglementa aceeași materie ori stabili caracterul de lege generală sau specială (pentru ca, în funcție de aceasta, să se determine

prioritatea aplicării uneia dintre ele) reprezintă instrumente de interpretare și de rezolvare a litigiului la îndemâna instanței ordinare, în virtutea plenitudinii jurisdicționale a acesteia. Așadar, aspectele invocate nu se constituie în chestiuni de ordin prejudicial, care să fie date în competența jurisdicției constituționale – sub forma unei excepții de neconstituționalitate. [Cas., s. civ. propr. int., dec. nr. 64/2010, în PR nr. 2/2011, pp. 151-153]

APLICAREA GENERALĂ A CODULUI CIVIL

Art. 3. – (1) Dispozițiile prezentului cod se aplică și raporturilor dintre profesioniști, precum și raporturilor dintre aceștia și orice alte subiecte de drept civil.

(2) Sunt considerați profesioniști toți cei care exploatează o întreprindere.

(3) Constituie exploatarea unei întreprinderi exercitarea sistematică, de către una sau mai multe persoane, a unei activități organizate ce constă în producerea, administrarea ori instrăinarea de bunuri sau în prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu un scop lucrativ.

BIBLIOGRAFIE: Lavinia Elena Smarandache, *Aspecte privind fondul de comerț al comerciantului persoană fizică*, în PR nr. 1/2011, pp. 59-75; Lavinia Elena Smarandache, *Comerciantul persoană fizică. Aspecte esențiale privind: dovada calității și atributele de identificare obligatorii (I)*, în PR nr. 5/2011, pp. 106-117; Lavinia Elena Smarandache, *Comerciantul persoană fizică, Aspecte esențiale privind: drepturile, obligațiile și pierderea calității (II)*, în PR nr. 3/2011, pp. 98-113; Ion Traian Ștefănescu, Șerban Beligrădeanu, *Privire analitică asupra corelației dintre Noul Cod civil și Codul muncii*, în Dreptul nr. 12/2009.

APLICAREA PRIORITARĂ A TRATATELOR INTERNAȚIONALE PRIVIND DREPTURILE OMULUI

Art. 4. – (1) În materiile reglementate de prezentul cod, dispozițiile privind drepturile și libertățile persoanelor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Constituția, Declarația Universală a Drepturilor Omului, pactele și celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și prezentul cod, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care prezentul cod conține dispoziții mai favorabile.

BIBLIOGRAFIE: Șt. Deaconu, *Corelația dintre reglementările internaționale și cele interne în materia drepturilor omului*, în lucrarea *Drept și relații internaționale. Curs postuniversitar*, Ed. V.I.S. Print, București, 2002, pp. 784-800; I. Deleanu, *Obligativitatea hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului și ale Curții de Justiție a Comunității Europene*, în Dreptul nr. 2/2007, pp. 28-43; Rodoljub Etniki, *Ierarhia juridică și drepturile omului*, în PR nr. 3/2008, pp. 17-28; I. Muraru, *Prevederile Constituției României privind relația dintre reglementările internaționale și cele interne în domeniul drepturilor omului*, în Revista Drepturilor Omului nr. 1-4/1991, pp. 31-34; Cristina Pigui, *Judecătorul român ca garant al aplicării dreptului internațional*, în Dreptul nr. 7/2010, pp. 142-153.

DOCTRINĂ

1. „Interpretarea legilor interne trebuie să fie realizată astfel încât să faciliteze concilierea cu reglementările internaționale din materia drepturilor omului, în măsura în care nepotrivirile sau neconcordanțele între cele două tipuri de protecție sunt ireconciliabile nu se persistă în ideea compromisului, ci se constată existența unui conflict de norme”. [I. Muraru, E. S. Tănăsescu, în I. Muraru, E. S. Tănăsescu, *op. cit.*, p. 173]

2. „Dispozițiile art. 20 din Constituția României sunt clare, imperative și suficiente: normele convenționale, originare sau derivate, indiferent de obiectul lor - drepturi substanțiale sau drepturi procedurale - fac parte din dreptul intern; pot fi invocate și aplicate direct și prioritar în raport cu orice altă reglementare internă; dacă norma internă nu este mai favorabilă decât cea convențională, atunci când această normă se află în contradicție cu norma convențională, inevitabil, ea trebuie înlăturată *de facto* și circumstanțial de către judecătorul național sau, după caz, de tribunalul arbitral. [...] hotărârile Curții europene au «autoritatea lucrului interpretat», producându-și efectele nu numai *inter partes*, dar și în ansamblul reglementărilor interne, statului revenindu-i «obligația generală», pozitivă și de rezultat sau negativă, de a-și adapta propria reglementare sau propria jurisprudență la nivelul exigențelor normelor convenționale și al jurisprudenței instanței europene”. [I. Deleanu, *Drepturile fundamentale ale părților în procesul civil. Norme naționale, norme convenționale și norme comunitare*, Ed. Universul Juridic, București, 2008, pp. 90-91]

3. „Invocarea unei eventuale contrarietăți între o normă internă privitoare la un drept protejat de Convenție și dispozițiile acesteia pe temeiul art. 20 alin. (2) din Constituția revizuită se poate face în fața oricărei autorități publice române chemată a aplica norma în discuție, inclusiv în fața instanțelor judecătorești, pe baza principiului liberului acces la justiție. Sancțiunea aplicabilă într-o asemenea ipoteză este aceea a inaplicabilității normei interne contrare Convenției pentru raportul juridic concret și cu privire la situația conflictuală supusă examinării autorității publice competente. Astfel spus, sancțiunea inaplicabilității normei interne produce efecte *inter partes*. Suntem însă în prezența invocării unei excepții de neconstituționalitate, de competența Curții Constituționale, dacă se invocă o eventuală contrarietate între norma internă și o dispoziție constituțională – aceasta din urmă interpretată, conform art. 20 alin. (2) din Constituție, în lumina Convenției europene privitoare la drepturile omului într-un litigiu aflat în examinarea unei instanțe judecătorești. Sancțiunea aplicată în caz de constatare a unei contrarietăți între norma internă și dispoziția constituțională litigioasă, interpretată în lumina prevederilor Convenției, va fi declararea neconstituționalității normei interne, cu efecte *erga omnes*”. [C. Bîrsan, *Convenția europeană a drepturilor omului. Comentariu pe articole*, vol. I, *Drepturi și libertăți*, Ed. All Beck, București, 2005, p. 102]

4. „În domeniile care fac parte din materia penală și cea civilă, nu mai este necesară ridicarea unei excepții de neconstituționalitate pentru a se dispune non-aplicabilitatea unei norme legale, ci este suficient ca instanța ordinară să înlătore aplicarea oricărui text de lege care vine în contradicție cu prevederile art. 6 din Convenție. Doar în celelalte domenii, care nu intră în domeniul de incidență al art. 6, ingerința în accesul la justiție va putea fi valorificată doar pe calea unei excepții de neconstituționalitate”. [R. Chiriță, *Dreptul la un proces echitabil*, Ed. Universul Juridic, București, 2008, p. 17]

JURISPRUDENȚĂ

DECIZII DE SPEȚĂ

1. **Contestație împotriva dispoziției emise de primar. Modificarea de către instanța de apel a calificării dată de părți cererii. Invocarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, referitoare la lipsa de eficiență a dispozițiilor Titlului VII al Legii nr. 247/2005.**

Calificarea juridică a acțiunilor formulate în justiție se face de judecătorul cauzei după regulile prevăzute de dispozițiile procesuale civile aparținând dreptului intern ca, de altminteri, și verificarea și stabilirea competenței materiale de soluționare, în primă instanță, a litigiului și nu în raport cu jurisprudența unei anumite instanțe. Totodată, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului nu poate constitui, prin ea însăși, temei de drept al unei acțiuni în justiție, fiind necesar ca prin acțiune să se invoce care anume din drepturile prevăzute de Convenție a fost încălcat, în ce anume constă încălcarea și care anume lege internă se impune a fi înlăturată, în aplicarea art. 20 alin. (2) din Constituția României, justificat de faptul că prin dispozițiile sale, în tot sau în parte, contravine drepturilor statuate prin Convenție, astfel cum acestea sunt interpretate în jurisprudența Curții. [Cas., s. civ. propr. int., dec. nr. 3419/2010, www.scj.ro]

2. O.U.G. nr. 40/1999. Durata obligației proprietarului care a redobândit imobilul de a asigura folosința spațiului chiriașului. Echilibrul între respectarea dreptului de proprietate și drepturile chiriașului. 1) Din interpretarea sistematică a prevederilor O.U.G. nr. 40/1999, rezultă că obligația proprietarului care a dobândit imobilul naționalizat de a asigura folosința spațiului chiriașului subzistă doar pentru o perioadă de 5 ani de la data intrării în vigoare a O.U.G. nr. 40/1999, respectiv până la 8 aprilie 2004. Dacă părțile au încheiat în acest interval de timp un contract de închiriere, durata locațiunii va fi potrivit înțelegerii lor, în baza libertății contractuale, fără ca proprietarul să poată fi obligat la asigurarea folosinței locuinței după expirarea prorogării legale. Această interpretare este în concordanță cu prevederile art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția și jurisprudența Curții Europene a Dreptului Omului creată în legătură cu aplicarea acestei dispoziții (cauzele *Radovici și Stănescu c. României*, *Clejan și Mihalcea c. României*). În acest sens,

s-a stabilit că restricțiile suferite de actualii proprietari ai locuințelor ocupate de chiriași, referitor la folosința bunurilor lor imobiliare și imposibilitatea în care s-au aflat de a obține plata unei chirii rezonabile, din cauza dispozițiilor defectuoase și a lipsurilor relevante în legislația locativă, au înlăturat echilibrul just care trebuie să existe între protecția drepturilor individuale la respectarea drepturilor sale și cerințele interesului general privind asigurarea unei locuințe sociale. [C. Ap. București, s. a III-a civ., dec. nr. 1402/2007, în C.A.B.C.P.J.C. 2007, nr. 61, p. 449]

2) Reînnoirea contractelor de închiriere operează doar în cadrul termenului prevăzut de O.U.G. nr. 40/1999, de 5 ani de la data intrării în vigoare a ordonanței, iar după expirarea acestui termen, proprietarul care a redobândit proprietatea imobilului poate cere evacuarea în justiție a chiriașului, pentru lipsa titlului său locativ. A interpreta astfel și a considera că prelungirea de drept a contractului de închiriere operează *sine die* până la încheierea noului contract de închiriere și că proprietarul nu ar putea refuza reînnoirea este excesivă pentru proprietarul care, deși a fost recunoscut prin lege sau prin justiție ca unic proprietar al imobilului, nu se poate bucura de unul din prerogativele esențiale ale dreptului său de proprietate, respectiv dreptul de folosință asupra imobilului. Recunoașterea în favoarea chiriașilor a unui drept perpetuu la prelungirea locațiunii ar reprezenta, în mod evident, o lăsare fără conținut a dreptului de proprietate al persoanei căreia i s-a recunoscut, cu efect retroactiv și în mod irevocabil, un drept de proprietate asupra unui bun imobil, persoană care nu-și poate exercita prerogativele acestui drept, ceea ce determină încălcarea dreptului de proprietate ocrotit și garantat prin Constituție și prin art. 1 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului. [C. Ap. București, s. a III-a civ., dec. nr. 1429/2007, în C.A.B.C.P.J.C. 2007, nr. 62, p. 454]

APLICAREA PRIORITARĂ A DREPTULUI UNIUNII EUROPENE

Art. 5. – În materiile reglementate de prezentul cod, normele dreptului Uniunii Europene se aplică în mod prioritar, indiferent de calitatea sau statutul părților.

BIBLIOGRAFIE: Emilian Ciongaru, *Aplicabilitatea directă a dreptului comunitar european*, în Analele Universității „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, seria Științe Juridice nr. 4/2010, pp. 181-200, disponibil la http://www.utgjiu.ro/revista/jur/pdf/2010-4/12_EMILIAN_CIONGARU.pdf; M. Dausés, *Prioritatea dreptului comunitar european în raport cu dreptul intern al statelor membre ale Uniunii Europene*, în Dreptul nr. 6/2003, pp. 47-64; C. L. Popescu, *Raporturile dintre dreptul Uniunii Europene și dreptul intern român, în lumina dispozițiilor constituționale revizuite*, în RRDC nr. 2/2004, pp. 36-46.

DOCTRINĂ

1. „Trebuie să fie asigurată **interpretarea uniformă** a dreptului comunitar în fiecare stat membru, în caz contrar el s-ar reduce la o pură construcție teoretică, având un caracter facultativ sau opțional, fiind subminate astfel însăși bazele economice și juridice ale Tratatului. Nicio regulă internă nu poate fi, deci, invocată în fața tribunalelor naționale împotriva dreptului creat prin tratatele în cauză ca o sursă autonomă și originală, fără ca să nu se piardă caracterul comunitar al acestuia, ceea ce înseamnă că în binomul drept comunitar-drept național primul termen este esențial, iar un eventual conflict între regulile comunitare și regulile naționale urmând a fi rezolvat prin aplicarea principiului primatului dreptului comunitar”. [O. Manolache, *Tratat de drept comunitar*, ed. a V-a, Ed. C. H. Beck, București, 2006, p. 70]

2. „Aplicabilitatea directă a prevederilor comunitare înseamnă că statele vor fi lipsite de posibilitatea de intervenție relativ la dispozițiile respective. Este cazul normelor ce sunt prevăzute în tratatele comunitare și care au implicat acest caracter direct aplicabil, ele fiind suficient de clare și precise încât nu se impune intervenția autorităților naționale. *Regulamentele* sunt supuse unui regim asemănător, fiind direct aplicabile în statele membre de o manieră uniformă și simultană, nefiind necesară adoptarea unei legislații suplimentare sau vreo transformare. În consecință, recurgerea la dispoziții legale în materia ce face obiectul regulamentului respectiv nu mai poate fi posibilă decât în măsura necesară executării regulamentului în formele și cu procedurile respective, compatibile cu dreptul comunitar. În ceea ce privește *directivele*, problema aplicabilității directe se poate discuta numai în măsura în care nu au fost transpuse în termenele prevăzute. Ele vor avea efect direct tocmai pentru că transformarea care ar fi trebuit efectuată în dreptul intern nu s-a produs. Persoanele nu se pot prevala, în principiu, de acest efect decât contra autorităților publice (efect vertical). Neimpunând obligații persoanelor, prevederile directivei nu pot fi invocate contra acestora. O prevedere comunitară poate avea efectul aplicabilității directe, dacă obligațiile impuse statelor membre sunt clare și precise și, dacă se prevăd măsuri de implementare, instituțiilor comunitare ori statelor membre nu li se permite o libertate de apreciere”. [O. Manolache, *op. cit.*, p. 75]

JURISPRUDENȚĂ

DECIZII DE SPEȚĂ

1. Prioritatea aplicării dreptului comunitar. Spre deosebire de tratatele internaționale obișnuite, Tratatul CEE a instituit o ordine juridică proprie, integrată în sistemul juridic al statelor membre în momentul intrării în vigoare a

tratatului și care se impune instanțelor acestora, instituind o Comunitate cu o durată nelimitată, dotată cu instituții proprii, cu personalitate, cu capacitate juridică, cu capacitate de reprezentare internațională și, în special, cu puteri reale derivate din limitarea competenței sau din transferul atribuțiilor statelor către Comunitate.